

KLIMA- OG
FORURESNINGS-
DIREKTORATET

VAKUMENTREPRENØREN AS
Sødalsveien 6
6520 Frei

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 22.05.13

Vår ref.: 2013/490

Deres ref.:

Saksbehandler: Henning Gøhtesen, telefon: 22573650

Inspeksjonsrapport

2013.003.U.Klif

Inspeksjon ved Vakumentreprenøren AS

Dato for inspeksjonen: 30. april 2013

Kontrollnummer: 2013.003.U.Klif

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Hjalmar Rogstad

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:

Henning Gøhtesen

Andre deltagere fra virksomheten:

Terje Wahl (HMS-leder)

Andre deltagere fra Klif:

Hilde Sundt Skålevåg

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Vakumentreprenøren AS den 30. april 2013. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) avdekket 5 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen. Vi ser alvorlig på avvikene som ble avdekket i denne inspeksjonen. Gjennomføringen av tiltakene vil derfor bli fulgt opp ved ny kontroll.

Avvik:

1. Vakumentreprenøren har hatt ulovlig utslipp av næringsavfall til sjø
2. Vakumentreprenøren mangler tillatelse til å gjøre tankrens
3. Virksomhetens håndtering av næringsavfall og farlig avfall er i strid med krav gitt i og i medhold av forurensningsloven

4. Virksomhetens lagring og merking av kjemikalier er mangelfull og substitusjon er ikke vurdert
5. Virksomhetens internkontrollsystem er mangelfullt og ikke implementert i driften

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Vakumentreprenøren AS må umiddelbart sørge for at ulovlig aktivitet opphører samt gjennomføre tiltak som lukker alle de påpekte avvikene. Det må sendes en skriftlig bekreftelse til Klif innen 1. august 2013 som dokumenterer at avvikene er rettet. Når det gjelder avvik 1, 2 og 3, så ber vi om en bekreftelse innen 1. juni 2013 på at ulovlige forhold er stanset.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Det vises også til vedlagte bilder tatt under tilsynet.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

22.05.2013	Henning Gøhtesen	Einar Knutsen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal ved miljøvernavdelingen
- Kristiansund kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: VAKUMENTREPRENØREN AS	
Organisasjonsnr.: 995822792	Eies av: 995810425
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Vakumentreprenøren AS	Anleggsnr.: 1505.0085.02
Kommune: Kristiansund	Fylke: Møre og Romsdal
Anleggsaktivitet: Annen aktivitet	Risikoklasse:
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført med bakgrunn i mottatt tips om at Vakumentreprenøren AS foretar ulovlig utslipp av oljeholdig avløpsvann direkte til sjø.

Inspeksjonstema

- styringssystem
- risikovurdering
- utslippskontroll
- avfallshåndtering
- farlig avfall
- tillatelse
- kjemikaliehåndtering
- substitusjon
- klassifisering, merking og emballering
- sikkerhetsdatablader

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Vakumentreprenøren AS plikter umiddelbart å sørge for at ulovlig aktivitet opphører samt gjennomføre tiltak som lukker alle de påpekte avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Det vil si at avvikene må rettes opp så fort det praktisk lar seg gjøre. For at Klif skal kunne avslutte saken, må Vakumentreprenøren AS innen 1. august 2013 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet. Når det gjelder avvik 1, 2 og 3, så ber vi om en bekreftelse innen 1. juni 2013 på at ulovlige forhold er stanset.

Vi ser alvorlig på avvikene som ble avdekket i denne inspeksjonen. Gjennomføringen av tiltakene vil derfor bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@klif.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet v/Henning Gøhtesen.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Klif varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jf. produktkontrollen § 13 og forurensningsloven § 73, dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet innen 1. august 2013. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvikene er rettet innen 3 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 150 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Klif innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klifs postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Vakumentreprenøren AS har hatt ulovlig utslipp av næringsavfall til sjø

Avvik fra:

Forurensningsloven § 7 *Plikt til å unngå forurensning*, § 28 *Forbud mot forsøpling* § 32 *Håndtering av næringsavfall*.

Kommentarer:

Etter forurensningsloven § 7 første ledd må ingen ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning, med mindre det er tillatt etter §§ 8, 9 eller 11. I forurensningsloven § 28 fremkommer det at ingen må tømme, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjæmmende eller være til skade eller ulempe for miljøet. I tillegg er det i forurensningsloven § 32 stilt krav til at næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre avfallet gjenvinnes eller brukes på annen måte. Både

alternativet gjenvinning og bruk på annen måte forutsetter at det kan finne sted uten at det medfører fare for forurensning eller skape avfallsproblemer.

Under tilsynet kom det frem at Vakumentreprenøren AS har benyttet vaskeanlegget hos Vikan Betong når de har hatt rester av sement i tankene fra for eksempel tankrens av tanker og båter ved Vestbase. Restsement og vaskevann er sluppet til sjø.

Virksomheten opplyste også at de gjorde tilsvarende med rester av barytt.

Konfrontert med tips Klif hadde mottatt, fortalte også virksomheten at de enkelte ganger hadde sluppet ut avfall etter tømning av sandfang ved kaia til Vikan. Dette skjedde hvis de var i nærheten av Vikan betong og det var mer hensiktsmessig å reise dit istedenfor andre tipp-plasser. De opplyste om at avfall fra sandfang som regel ble levert på Mesta sine tipp-plasser. Vakumentreprenøren kunne ikke under tilsynet dokumentere om Mestas tipp-plasser er godkjent avfallsmottak med tillatelse til å ta imot næringsavfall.

Det er alvorlig med slike utslipp til sjø fordi havbunnen blir tilslammet og dette vil påvirke levende organismer i havet.

Utslippene er ulovlig etter forurensningsloven § 7 første ledd da Vakuumentreprenørene AS ikke har tillatelse etter forurensningsloven kapittel 3 til slike utslipp, og det er heller ikke tillatt etter §§ 8 og 9. Utslippene innebærer i tillegg ulovlig avfallshåndtering etter § 32 og ulovlig forsøpling jf. § 28.

Avvik 2

Vakumentreprenøren mangler tillatelse til å gjøre tankrens

Avvik fra:

Forurensningsloven § 11 jf. avfallsforskriften § 11-6

Kommentarer:

Det fremkom under tilsynet at Vakumentreprenøren AS gjør tankrens av tanker og båter som har tørre kjemikalier, vannbasert borevæske, samt i noen tilfeller oljebasert borevæske. Det ble opplyst at de har oppdrag for bl.a. SAR, Halliburton og Marine Wastemanagement (MWM). Dersom det gjøres vask og rens av tanker med innhold som er definert til å være farlig avfall, kreves en tillatelse fra Fylkesmannen som er forurensningsmyndighet i dette tilfelle. Det kunne ikke fremlegges dokumentasjon på at slik tillatelse foreligger.

Avvik 3

Virksomhetens håndtering av næringsavfall og farlig avfall er i strid med krav gitt i og i medhold av forurensningsloven

Avvik fra:

Forurensningsloven § 32 *Håndtering av næringsavfall* og avfallsforskriftens §§ 11-5 og 11-8

Kommentarer:

I henhold til forurensningsloven § 32 skal næringsavfall bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre avfallet gjenvinnes eller brukes på annen måte. Både alternativet gjenvinning og bruk på annen måte forutsetter at det kan finne sted uten at det medfører fare for forurensning eller skape avfallsproblemer.

Avfall er definert i forurensningsloven § 27 første ledd som kasserte løse gjenstander og stoffer. Som avfall regnes også overflødige gjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og rensing mv. Næringsavfall er etter § 27 tredje ledd avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner.

Vakumentreprenøren kunne ikke under tilsynet legge frem dokumentasjon på at næringsavfall eller farlig avfall blir levert til godkjent mottak med tillatelse fra fylkesmannens miljøvernnavdeling.

Det ble opplyst om at virksomheten ikke har en egen utsorteringsløsning for farlig avfall som oppstår. Avfall som oppstod ved virksomheten ble levert til SAR. SAR skulle ifølge virksomheten utføre sorteringen. Virksomheten kunne ikke dokumentere levering i form av signerte deklarasjonsskjema for farlig avfall.

Virksomhetens lokaler bar preg av mye rot, og det var uklart hva som var avfall og hva som var kjemikalier i bruk. Både avfall og kjemikalier manglet merking.

Virksomheten opplyste videre at blåsesand fra sandblåsing ble levert til et deponi på Vestnes. De kunne ikke under tilsynet dokumentere at dette er godkjent mottak og at avfallet faktisk er levert dit.

Rester av tørre kjemikalier (sement og barytt) blir ikke alltid levert til godkjent mottak. Mindre mengder blir sluppet ut ved Vikanholmen jf. avvik 1. Fremlagte datablad er uklare på om dette er farlig avfall eller ikke. Databladene sier at avfall skal leveres til godkjent mottak og ikke skal slippe ut.

I følge virksomheten ble sand og grus levert til et deponi i Kristvika på Averøy. Dette er et deponi uten tillatelse til å ta imot næringsavfall eller annet avfall.

Sement som oppstår ved at virksomheten rengjør skruer etc. hos sementprodusenter blir tatt med tilbake til virksomheten og ansatte i virksomheten benytter dette videre til privat bruk.

Avvik 4

Virksomhetens lagring og merking av kjemikalier er mangelfull og substitusjon er ikke vurdert

Avvik fra:

Produktkontroll loven § 3 og 3a

Kommentarer:

Virksomhetens lagring av kjemikalier bar preg av mye rot og uorden. Det ble opplyst at både private og virksomhetens egne kjemikalier ble lagret på anlegget. Mange av kjemikaliene i bøtter, flasker og tønner var umerket. Bøtter med kjemikalier (såpe og diesel) stod uten lokk og var umerket. Virksomheten kunne ikke under tilsynet legge frem en oversikt over kjemikalier de benytter og kunne ikke dokumentere substitusjonsvurderinger.

Avvik 5

Virksomhetens internkontrollsystem er mangelfullt og ikke implementert i driften

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 5, 6,7 og 8.

Kommentarer:

Internkontroll innebærer at

- Virksomhetene skal ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø, sikkerhet er fordelt.
- Virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på den bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene
- Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-miljø- og sikkerhetslovgivning
- Virksomheten må foreta en systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt

Vakumentreprenøren har fått utarbeidet et rammeverk for sitt internkontroll system, men store deler av internkontrollsystemet er ikke implementert og tatt i bruk i virksomheten. Det utøves derved ikke en tilstrekkelig internkontroll i den daglige driften som kan dokumenteres på en oversiktlig måte. Dette baserer seg bl.a. på følgende observasjoner:

- Virksomheten kunne ikke legge frem et detaljert organisasjonskart med oversikt over struktur koblet til ansvarsfordeling.
- Det er ikke utarbeidet skriftlige prosedyrebeskrivelser som omhandler viktige ytre miljøforhold. Eksempelvis mangler det skriftlige rutiner for avfallshåndtering, kjemikaliehåndtering samt oversikt over kjemikalieporteføljen og substitusjonsvurderinger som gjennomføres.
- Det er utarbeidet en prosedyrebeskrivelse for risikovurderinger, men denne er ikke fulgt opp i praksis. Det er ikke lagt frem dokumentasjon på at det er foretatt en gjennomgang av risikoforhold for ytre miljø ved bedriften, og det foreligger således heller ingen konkrete handlingsplaner for risikoreduserende tiltak.
- Det kan ikke dokumenteres at virksomheten har en årlig gjennomgang av IK-systemet, i form av ledelsens gjennomgang eller internrevisjon, for å se om de interkontrollaktiviteter som gjennomføres er hensiktsmessige og dekkende for å ivareta kravene i miljøregelverket.
- Det er etablert en prosedyrebeskrivelse for avvikshåndtering, men denne utøves ikke i praksis. Det vil si; det kan ikke legges frem dokumentasjon på behandlede avviksmeldinger, og det finnes ingen oversikt som viser avviksstatistikk ved bedriften de senere årene.
- Det kan ikke legges frem dokumentasjon på at bedriften har gjennomgått de ansattes kvalifikasjoner med hensyn til kompetansebehovet ved de ulike arbeidsoppgavene

som bedriften utfører per i dag, og det foreligger ikke noen form for kompetanseplaner.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter